

VALERIJA DAMEVSKI

CRVENOFIGURALNE VAZE IZ APULSKIH RADIONICA U
ARHEOLOŠKOM MUZEJU U ZAGREBU

II DIO*

AMFORE

U grupi amfora (br. 36—39) ove zbirke zastupljen je samo jedan tip.¹ Trbušasto tijelo, prema dnu suženo, prelazi u visoku šuplju nožicu, koja završava širokim postoljem. Uži vrat se proširuje u ljevkasti otvor s vodoravnim rubom, a trakaste drške, polukružno savijene ispod otvora, završavaju na ramenima.

Cijela im je površina ispunjena biljnim i geometrijskim motivima, kao i figuralnim scenama, dok su otvor, drške i postolje prevučeni samo crnim firnisom.² Ukrasni elementi na vratu gotovo su identični na svim primjercima. To su uglavnom stilizirane palmete (br. 36, 38, 39) ili lovorova grančica (br. 37), smješteni na obje strane ispod otvora, zatim uski pojas valovnice ili meandra, te široko polje s radijalnim ukrasom koji se spušta na ramena. Prostor ispod drški ispunjen je uvijek velikom lepezastom palmetom i viticama, a na završetku scene, pri dnu amfore, teče unaokolo uži pojas s motivom pasjeg skoka ili samo crna traka.

Figuralne scene komponirane su na isti način kao na kraterima³ i pelikama. Strana A ima jednu od kompozicija mladića i žene s atributima u rukama — vijenac, fiale, zrcalo (br. 36, 27) — ili lik ratnika u naiskosu (br. 39), a vrlo često je prikazana i velika ženska glava u poluprofilu s bogatim ukrasom u kosi i oko vrata (br. 38, 39). Strana B pretežno je ispunjena s dva muška lika u himationu sa štapovima i s nekim od već poznatih elemenata u međuprostoru.

* Prvi dio vaza iz ove zbirke — krateri — objavljen je u Vjesniku AMZ 3. s. V 1971, str. 75. i d.

¹ Prema nekim autorima nazvan je »apulski« — Kultura materialna starozytnej Greciji, Warszawa, 1956, str. 218 ryc. 230 br. 4, a prema A. D. Trendallu »panatenajski« — Vasi italijoti ed etruschi a figure rosse, Città

del Vaticano, 1955, fasc. II, str. 141 i d.

² Na jednoj amfori (br. 36) otvor je ukrašen polegnutom granom lovora, koja teče unaokolo, izvedenom pastoznim namazom bijele boje. Takav motiv dosta je čest na amforama ovog tipa.

³ Opširniji opis figuralnih kompozicija prikazan je u I dijelu kataloga, n. mj., str. 79.

PELIKE

Ovaj tip vaze (br. 47—57) vrlo je raširen među proizvodima apulskih radionica IV st. pr. n. e. Pored osnovnih karakteristika, koje su zajedničke za sve primjerke — široki otvor, dvije trakaste uglavnom narebrene drške i široko profilirano postolje — uočava se razlika u građi tijela između ranijih i kasnijih primjeraka. Dok je u ranijih tijelo više trbušasto a vrat kratak i širok (br. 47, 48) u kasnijih tijelo postaje elegantnije zbog užeg i izduženog vrata (br. 49, 50, 52, 53, 54). Dekoracija ovisi o njihovim dimenzijama. U velikih pelika ukras na vratu je raznolikiji i raskošniji, kao i središnje scene, a palmete ispod drški komponirane su bogatije i kompliciranije.

Motivi na primjercima srednjih dimenzija ⁴ mnogo su stereotipniji. Vrat je najčešće ukrašen polegnutom granom lovora, smještenom između dvije uske trake, na obje strane vrata, uz to još i nizom točkica (br. 49, 51, 53, 54), užim pojasom stiliziranih rozeta (br. 50, 52), a javlja se također motiv jajnice i pasjeg skoka (br. 48). Na donjem dijelu tijela, ispod središnje scene, teče unaokolo uži ili širi pojas meandra ili pasjeg skoka. Prostor ispod drški ispunjen je jednom velikom lepezastom palmetom i volutama, a u nekim slučajevima još i izdancima sa strane (br. 49, 52).

Središnje scene ponavljaju se kao u prethodnih tipova (krateri, amfore): mladići i žene statični ili u pokretu s raznim atributima, te kompozicije s Erosom na strani A (br. 49, 55) i s dva muškarca u himationu na strani B.

HIDRIJE

Vaze (br. 40—46) trbušastog tijela s izrazito naglašenim ramenima, kratkim vratom i širokim vodoravnim rubom. Šuplja niska nožica tanjurasto proširena završava profiliranim uzdignutim rubom. Dvije oble, male drške, koso položene i prema gore previnute, smještene su jedna nasuprot drugoj na trbuhu, dok se treća nalazi u sredini i okomito se spušta ispod ruba na rame.

Dekoratívni elementi — biljni i geometrijski — prekrivaju i ovdje cijelu površinu, a figurativne kompozicije nalaze se samo na jednoj strani. Obod je obično ukrašen debljim okomitim potezima crnog firnisa, na vratu je polegauta lovorova grana, ili isti motiv kao na obodu (br. 40, 42), a pri dnu ukras završava već dobro poznatim pojasom meandra ili pasjeg skoka. Drške i nožica prevučeni su samo crnim firnisom.

Motiv palmeta, koji se javlja gotovo na svim oblicima vaza u različitim kombinacijama, ovdje dolazi osobito do izražaja. Bogate kompozicije, sastavljene od jedne velike lepezaste palmete (br. 41), ili nekoliko manjih (br. 46), ukomponiranih unutar razgranatih voluta, listova i cvjetova, prekrivaju cijeli prostor ispod središnje drške, šire se prema bočnim drškama i završavaju visoko na ramenima.

⁴ U ovu grupu spada pretežni dio zbirke pelika prikazanih u katalogu.

Repertoar likovnih kompozicija na prednjoj strani vaze izvariran je samo nekim detaljima,⁵ ali osnovna koncepcija ostaje nepromijenjena.

Na kraju potrebno je spomenuti da se i u ovom dijelu prikazane građe mogu izdvojiti skupine — primijenjene već kod kratera⁶ koje imaju zajedničke elemente u načinu obradbe, dekoriranju, kvaliteti gline i firnisa, bez obzira na njihov oblik.

U skupinu a spadaju bez sumnje dvije pelike manjih dimenzija (br. 47, 52) s posve jednostavnim ukrasom i osobito dobro izvedenim ljudskim likovima. Primjerak br. 47 najvjerojatnije potječe iz iste radionice, a možda ju je dekorirala čak i ruka istog majstora koji je radio i krater br. 28, tab. VII, 3 (I dio kataloga). Na ovu pretpostavku upućuje prikaz mladića, koji je u stavu, duktusu crteža i tehničkoj izvedbi cijelog tijela i dodatnih elemenata (nabori plašta, vrpca u kosi) identičan s desnim likom na spomenutom krateru. Kvaliteta i faktura gline također su isti (crvene boje), a isti je i firnis.

Amfore (br. 36, 37), pelike (br. 53, 54, 55) i hidrije (br. 45) čine s karaterima skupine b (br. 3, 4, 18, 20, 27, 34, 35) jednu cjelinu i vjerojatno pripadaju istom radioničkom krugu.⁷ Na njima se uočava ista tehnika u izradi i dekoriranju ljudskih likova, kompozicije se ponavljaju s neznatnim varijantama (amfora br. 36, 37, pelike br. 55 i krater br. 34), a dodatni atributi ispunjavaju sve slobodne površine međuprostora. Upotreba bijele, žute i narančaste boje i ovdje je bogato primijenjena. Glina je vrlo dobre fakture i svjetlocrvene boje, a firnis pretežno zelenkasto-crni, jačeg sjaja i kvalitetan.

SUMMARY

RED-FIGURED VASES FROM THE APULIAN WORKSHOPS IN THE ARCHAEOLOGICAL MUSEUM IN ZAGREB

In this paper the author deals with the second group of redfigured Apulian vases — amphoras, hydrias and pelikes — which belong to the collection of Greek vases in the Archaeological Museum in Zagreb.

In the introductory part the author gives the main features of the forms as well as the analysis of decorative elements and figural scenes. She points out that the group of amphoras is represented only with one type, the so-called Apulian type (Cat. Nr. 36—39), whereas the vegetal and geometric decoration on their necks and shoulders — consisting of laurel branches, wave pattern, meander and radial motif — is nearly identical on all samples. The figural scenes are composed in the same manner as on the pelikes and the kraters.

⁵ Prikaz žene u naiskosu (br. 46) jedinstven je primjerak u cijeloj zbirci, dok se lik ratnika javlja u dva slučaja (krater br. 2 i amfora br. 39).

⁶ Karakteristike pojedinih skupina (a, b, c) vidi u I dijelu kataloga, str. 79—80.

⁷ Posljednje razdoblje slikara Dareja i njegovih suradnika, koji djeluju u trećoj četvrtini IV st. pr. n. e.

The author further states that in the group of pelikes (Cat. Nr. 47—57) a difference between the earlier and the later samples can be observed, particularly concerning the shape. The earlier ones are more bellied while the neck is short and wide (Cat. Nr. 47, 48), later on the body becomes more elegant because of a more prolonged and narrower neck (Cat. Nr. 49, 50, 52, 53, 54). The decoration of the pelikes depends on their size and consists of laureal branches, rosettes, the wave pattern and meander which are applied on the neck, while the fan-like palmettes with volutes fill up the space below the handles. The central scenes are similar to those on the kraters and amphoras. i. e. youth and women, either standing or in movement, with various attributes, as well as the compositions with Eros on the side A and two men in chimation on the side B.

On hydrias (Cat. Nr. 40—46), besides the scene in the front-side dominates the palmette richly elaborated, covering the entire surface beneath the central handle and spreading towards the side handles ending high on the shoulders.

Finally the author concludes that the material described in this paper can be divided into several groups — just as it was the case with the kraters — which have certain elements in common, for instance the elaboration, the decoration, the quality of the clay and gloss, without any regard of the shape.

The Group a) consists without any doubt of two pelikes of minor dimension (Cat. Nr. 47, 52), with a very simple decoration and with extraordinarily well executed human figures. The sample Nr. 47 probably comes from the same workshop, and might have been decorated by the same hand as the krater Nr. 28 (I part of the catalogue). To the same presumption leads us the figure of the youth who in his posture, manner of design and technical execution of the entire body and additional elements (the drapery, the band in the hair) seems to be identical with the right figure on the mentioned krater. Both the quality and the texture of clay are the same (red colour), as well as the gloss.

Amphoras (Cat. Nr. 36, 37), pelikes (Cat. Nr. 53—55) and the hydria (Cat. Nr. 45) form together with the kraters (Cat. Nr. 3, 4, 18, 20, 27, 34, 35) an uniform group and probably belong to the same workshop. One can observe the same technique of elaboration and decoration of human figures. The scenes are being repeated with slightly changed details (amphoras Nr. 36, 27, pelike Nr. 55 and krater Nr. 34) whereas the additional attributes fill in the free surface between them. The use of the white, yellow and orange colour is here widely applied. The clay is of a very good texture and light-red colour and the gloss is mainly greenish-black, shiny and of good quality.

KATALOG

AMFORE

36. Inv. 1082

TABLA XVII, 1, 2

Amfora. Otvor ljevkast, rub vodoravan. Drške trakaste. Visoka šuplja nožica na širokom postolju. Površina je ukrašena: otvor polegnutom lovorovom granom, na vratu malom palmetom, radijalnim ukrasom i nizom točkica koji prelazi na ramena, a pri dnu motivom pasjeg skoka. Prostor ispod drški ispunjen je velikom palmetom i volutama.

Strana A — Desno na stijeni sjedi žena u podvezanom i bogato nabranom hitonu bez rukava. Oko vrata ima ogrlicu, na rukama narukvice. Lijevom se rukom oslanja na stijenu, a u desnoj, ispruženoj, drži veliko zrcalo. Okrenuta je ulijevo prema nagom muškarcu, koji stoji ispred nje. Kosa mu je ukrašena vrpcom. U lijevoj, ispruženoj ruci, preko koje je prebačen plašt, drži veliku fiale, a desnom se oslanja na štap. Okrenut je udesno prema ženi. Međuprostor je ispunjen stiliziranom rozetom i savijenom vrpcom.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Desni se oslanja desnicom na štap. Između njih je stilizirani vijenac.

Firnis zelenkasto-crni, srednjeg sjaja, tanko i nejednako nanesen. Glina svjetlocrvena, a detalji izvedeni bijelom, žutom i narandastom bojom. Modelacija likova dobra, crtež siguran.

Vis. 0,44 m, šir. dna 0,12 m, šir. oboda 0,16 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

37. Inv. 1083

TABLA XVII, 3

Amfora. Otvor ljevkast, rub uzak i vodoravan. Drške trakaste. Visoka šuplja nožica na širokom postolju. Vrat je ukrašen polegnutom lovorovom grančicom i radijalnim ukrasom, koji prelazi na ramena, a pri dnu motivom pasjeg skoka. Prostor ispod drški ispunjen je velikom palmetom, listovima i volutama.

Strana A — Desno na stijeni sjedi žena u podvezanom hitonu bez rukava. Kosa joj je vrpcom vezana u punđu i ukrašena. Oko vrata ima ogrlicu, na rukama narukvice. Lijevom se rukom oslanja na stijenu i pridržava rascvjetanu lovorovu granu, a u ispruženoj desnici drži veliku ukrašenu fiale. Okrenuta je ulijevo prema nagom muškarcu, koji stoji ispred nje. Njegova je kosa ukrašena vijencem. Desnom rukom, u kojoj ima plašt i lovorovu granu, oslanja se na štap, a u uzdignutoj lijevoj ruci drži veliki vijenac. Okrenut je udesno prema ženi. Međuprostor je ispunjen zrcalom, paterom i timpanom.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome i desnicama se oslanjaju na štapove. U međuprostoru iznad likova su tri halteresa. Firnis crni, srednjeg sjaja, tanko i nejednako nanesen. Glina svjetlocrvena, a detalji su izvedeni bijelom, žutom i narandastom bojom. Modelacija likova, crtež i dekorativni elementi rađeni su dosta neujednačeno.

Vis. 0,43 m, šir. dna 0,11 m, šir. oboda 0,14 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

38. Inv. 1084

TABLA XVIII, 1, 2

Amfora. Otvor ljevkast, rub uzak i nakošen. Drške trakaste. Visoka šuplja nožica na širokom postolju. Površina je ukrašena: na vratu malom palmetom, uskim pojansom valovnice i radijalnim ukrasom, koji prelazi na ramena. Prostor ispod drški ispunjen je velikom palmetom i volutama.

Strana A, B — U središnjem polju prikazana je na obje strane velika ženska glava u poluprofilu. Kosa je skupljena u mrežu, a jedna kovrča se spušta preko uha. Oko vrata ima ogrlicu.

Firnis zelenkasto-crnn, tanko i nejednako nanesen. Glina svjetlocrvena, a detalji su izvedeni bijelom i žutom bojom.

Vis. 0,32 m, šir. dna 0,09 m, šir. oboda 0,12 m.

Apulski stil, konac IV st. pr. n. e.

Anal. A. D. Trendall, *Vasi italoti ed etruschi a figure rosse*, 1955, fasc. II, t. XXXVIII, i. V 63.

39. Inv. 1085

TABLA XVIII, 3, 4

Amfora. Otvor ljevkast, rub nakošen. Drške trakaste. Visoka šuplja nožica na širokom postolju. Cijela površina je ukrašena: na vratu stiliziranom palmetom, vodoravnim nizom točkica i kosih poteza, širim pojasom meandra, a na ramenima radijalnim ukrasom, pri dnu motivom pasjeg skoka. Prostor ispod drški ispunjen je palmetom, listovima i volutama.

Strana A — Središnji lik nagog muškarca (ratnik) smješten je u naiskos. Sjedi na stolici, preko koje je prebačen crveni plašt. Na leđima mu visi štit, a uz njega je prislonjeno koplje. Lijevom rukom se oslanja na sjedište, a u ispruženoj desnici drži kacigu. Okrenut je ulijevo. Sa svake strane, izvan naiskosa, nalazi se previnuta vrpca.

Strana B — Velika ženska glava u poluprofilu ispunjava cijeli prostor trbuha. Kosa joj je skupljena u mrežu i bogato ukrašena. U kovrđi, spuštenoj preko uha, nalazi se velika naušnica. Oko vrata ima ogrlicu.

Firnis zelenkasto-crnn, tanko i nejednako nanesen. Glina svjetlocrvena, a lik muškarca kao i neki detalji izvedeni su bijelom, žutom i narandastom bojom. Modelacija likova i dekorativni elementi rađeni su dosta površno.

Vis. 0,56 m, šir. dna 0,14 m, šir. oboda 0,19 m.

Apulski stil, konac IV st. pr. n. e.

Anal. A. D. Trendall, *Vasi italoti ed etruschi a figure rosse*, 1955, fasc. II, t. XXXVII, g. V 48.

HIDRIJE

40. Inv. 24

TABLA XXVI, 2

Hidrija. Rub vodoravan, obod trakast i profiliran. Nožica niska, tanjurasto se proširuje i ima uzdignut rub. Cijela je površina bogato ukrašena: obod okomitim debljim potezima crnog firnisa, na vratu pojasom radijalnih traka, pri dnu cikcak-linijom. Prostor ispod okomite središnje drške ispunjen je velikom palmetom i razvedenim volutama, koje se proširuju na ramena i ispod bočnih drški. Na prednjoj strani je scena:

Desno sjedi na stijeni nag Eros s velikim krilima i visokom ženskom frizurom. Lijevom rukom se oslanja na stijenu, a u uzdignutoj desnici drži lepezu. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu. Ona je ispružila lijevu ruku i drži veliku fiale, a u uzdignutoj desnici ima zrcalo. Međuprostor je ispunjen nizom rozeta i grančicom lovora.

Firnis crn, srednjeg sjaja, mjestimice otpada. Glina svjetlocrvena. Modelacija likova osrednja.

Vis. 0,30 m, šir. dna 0,10 m, šir. oboda 0,11 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

41. Inv. 26

TABLA XXV, 3, 4

Hidrija. Rub vodoravan, obod trakast i profiliran. Nožica niska, tanjurasto se proširuje i ima uzdignut rub. Cijela površina je ukrašena: obod okomitim debljim potezima crnog firnisa, na vratu polegnutom grančicom lovora, pri dnu motivom

pasjeg skoka. Prostor ispod okomite središnje drške ispunjen je velikom palmetom, listovima i bogato razvedenim volutama, koje se proširuju na ramena i ispod bočnih drški. Na prednjoj strani je scena:

Dvije žene i stela. Desna, u dugom podvezanom hitonu bez rukava i s kosom vezanom u punđu, drži u lijevoj uzdignutoj ruci veliku fiale, a u ispruženoj desnici stilizirani grozd. Lijeva, isto odjevena, pridržava lijevom rukom velik timpan. Obje su okrenute prema steli (smještenoj u sredini vaze) na visokom postamentu ukrašenom viticama i vezanom vrpcom u gornjem dijelu. Međuprostor je ispunjen zrcalom, paterom, stiliziranim rozetama i previjenom vrpcom.

Firnis crn, srednjeg sjaja. Glina svjetlocrvena, a detalji izvedeni bijelom i žutom bojom. Modelacija likova dobra.

Vis. 0,35 m, šir. dna 0,11 m, šir. oboda 0,14 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

Anal. A. D. Trendall, *Vasi italoti ed etruschi a figure rosse*, 1955, fasc. II, t. XLI, j. V 54.

42. Inv. 27

TABLA XXVI, 1

Hidrija. Rub vodoravan, obod profiliran i nakošen. Nožica niska, tanjurasto se proširuje i ima uzdignut rub. Površina je ukrašena: obod okomitim debljim potezima crnog firnisa, na vratu pojasom radijalnih traka, pri dnu cikcak-linijom. Prostor ispod okomite središnje drške ispunjen je velikom palmetom i bogato razvedenim volutama, koje se proširuju na ramena i ispod bočnih drški. Na prednjoj strani je scena:

Desno sjedi na stijeni nag Eros s ukrašenim krilima i visokom ženskom frizurom. Oko vrata ima ogrlicu, a na rukama narukvice. U desnoj ispruženoj ruci drži veliku fiale, a lijevom se oslanja na sjedište. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu, bez rukava, koji se spušta u bogatim naborima. Kosa joj je vezana u punđu. U lijevoj ispruženoj ruci drži veliku otvorenu cistu, a u desnoj rascvjetanu granu. Okrenuta je udesno prema Erosu. Između njih je lovorova grana.

Firnis smeđasto-crni, srednjeg sjaja, tanko i nejednako nanesen. Glina svjetlocrvene boje. Modelacija likova osrednja.

Vis. 0,29 m, šir. dna 0,10 m, šir. oboda 0,11 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

43. Inv. 31

TABLA XXIV, 1

Hidrija. Rub vodoravan, obod trakast, profiliran i nakošen. Nožica niska, tanjurasto se proširuje i ima uzdignut rub. Površina je ukrašena: obod okomitim debljim potezima crnog firnisa, na vratu polegnutom granom lovora, pri dnu motivom pasjeg skoka. Prostor ispod okomite središnje drške ispunjen je velikom palmetom i širokim volutama, koje se proširuju na ramena i ispod bočnih drški. Na prednjoj strani je scena:

Desno nag muškarac s lovorovom granom i plaštem u lijevoj i zrcalom u desnoj ispruženoj ruci. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu bez rukava, koji se lepršavo spušta u bogatim naborima. Kosa joj je vezana u punđu. U lijevoj spuštеноj ruci drži vijenac, a u desnoj cistu. Glavu je zabacila udesno prema muškarcu. Između njih je spuštena vrpca. Obje figure su u pokretu.

Firnis smeđasto-crni, vrlo tanko nanesen, slabe kvalitete, i otpada. Glina svjetlocrvena. Modelacija likova osrednja.

Vis. 0,30 m, šir. dna 0,09 m, šir. oboda 0,12 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

Anal. A. D. Trendall, *Vasi italoti ed etruschi a figure rosse*, 1955, fasc. II, t. XLI, d. V 30.

44. Inv. 308

TABLA XXVI, 3

Hidrija. Rub vodoravan, obod trakast, profiliran i nakošen. Nožica niža, tanjurasto se proširuje i ima uzdignut rub. Površina je ukrašena: obod okomitim debljim potezima crnog firnisa, na vratu širom polegnutom granom lovora, pri dnu motivom pasjeg skoka. Prostor ispod okomite središnje drške ispunjen je velikom palmetom i širokim volutama, koje se pružaju na ramena i ispod bočnih drški. Na prednjoj strani je scena:

Desno nag muškarac u pokretu drži u uzdignutoj lijevoj ruci, preko koje je prebačen plašt, cistu, a u spuštеноj desnici velik timpan. Glavu je zabacio ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu. Njena je kosa vezana u punđu i ukrašena. Lijevo uzdignutom rukom pridržava vijenac, a desnom lovorovu granu. Međuprostor je ispunjen srololikim listićima.

Firnis crn, jačeg sjaja. Glina svjetlocrvena. Modelacija likova osrednja.

Vis. 0,30 m, šir. dna 0,09 m, šir. oboda 0,12 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

45. Inv. 727

TABLA XXIV, 2

Hidrija. Rub vodoravan, obod trakast, profiliran i nakošen. Nožica niža, tanjurasto se proširuje i ima uzdignut rub. Površina je ukrašena: obod okomitim debljim potezima crnog firnisa, na vratu polegnutom granom lovora, pri dnu motivom pasjeg skoka. Prostor ispod okomite središnje drške ispunjen je velikom palmetom, listovima i širokim volutama, koje se pružaju na ramena i ispod bočnih drški. Na prednjoj strani je scena:

Desno sjedi na previjenom plaštu nag mladić s ukrasom u kosi. Lijevo rukom se oslanja na sjedište, a u ispruženoj desnici drži veliku bogato ukrašenu fiale. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu bez rukava. Kosa joj je vezana vrpcom u punđu i ukrašena. Oko vrata ima ogrlicu a na rukama narukvice. U lijevoj spuštеноj ruci drži vijenac a u desnoj uzdignutoj veliku lepezu. Nagnula se prema muškarcu, dok joj je lijeva noga nešto uzdignuta. Međuprostor je ispunjen nizom točkica, rascvjetanim grančicama i stiliziranim rozetama.

Firnis crn, srednjeg sjaja, tanko i nejednako nanesen, mjestimice otpada. Glina svjetlocrvena, a detalji su izvedeni bijelom, žutom i narandastom bojom. Modelacija likova dobra, crtež siguran.

Vis. 0,33 m, šir. dna 0,10 m, šir. oboda 0,13 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

46. Inv. 1081

TABLA XXV, 1, 2

Hidrija. Rub vodoravan, obod zaobljen i profiliran. Nožica viša, tanjurasto se proširuje i ima uzdignut rub. Površina je ukrašena: obod okomitim potezima crnog firnisa, na vratu s dvije polegnute grančice lovora i stiliziranom rozetom na sredini, pri dnu užim pojasom meandra. Prostor ispod okomite središnje drške ispunjen je palmetama, listovima, te bogato razvedenim viticama i volutama, koje se proširuju ispod bočnih drški. Na prednjoj strani je scena:

Na sredini vaze prikazan je naiskos sa visokim postamentom. U njemu sjedi žena odjevena u podvezan hiton bez rukava. Kosa joj je vezana u punđu. Lijevo rukom se oslanja na sjedište, a u ispruženoj desnici drži pticu raširenih krila. Okrenuta je ulijevo. Iznad njene glave su polegnute dvije grančice lovora, a ispred nje je previnuta vrpca. Desno, izvan naiskosa, stoji žena, također u podvezanom hitonu bez rukava, koji se spušta niz tijelo u bogatim naborima. Kosa joj je skupljena u mrežu. Oko vrata ima ogrlicu a na rukama narukvice. Lijevo rukom pridržava visoku rascvjetanu granu, a iz desnice joj visi stilizirana lovorova grančica i rozeta. Okrenuta je ulijevo. S lijeve strane sjedi na plaštu druga žena isto odjevena. Desnom se rukom oslanja na sjedište i pridržava rascvjetanu granu, a u lijevoj ispruženoj

drži veliku otvorenu cistu. Okrenuta je udesno. Međuprostor je ispunjen stiliziranim rozetama, vrpcom, paterom i listovima akanta.

Firnis crn, jačeg sjaja i dobre kvalitete. Glina svjetlocrvene boje. Modelacija likova dobra, crtež siguran.

Vis. 0,47 m, šir. dna 0,15 m, šir. oboda 0,18 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

Anal. A. D. Trendall, Vasi italoti ed etruschi a figure rosse, 1955, fasc. II, str. 157, fig. 20b.

PELIKE

47. Inv. 1073

TABLA XXIV, 3

Pelike. Rub nakošen, obod zaobljen. Drške rebraste. Postolje široko. Površina je ukrašena: na vratu polegnutom granom lovora, pri dnu prekinutim pojasom meandra.

Strana A — Desno je nag muškarac s plaštem prebačenim preko lijevog ramena i ruke. U kosi ima vijenac. Desnom ispruženom rukom pridržava vrpцу, koja se valovito spušta prema dnu. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom hitonu bez rukava, koji je podvezan i spušta se lepršavo u bogatim naborima. Kosa joj je vezana u pundu. Oko vrata ima ogrlicu a na rukama narukvice. Desnom spuštenom rukom prihvaća hiton, a u ispruženoj ljevici drži veliku dekoriranu cistu. Glavu je zabacila udesno prema muškarcu. Oba su lika u pokretu.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Desnicama se oslanjaju na štapove. Između njih je halteres.

Firnis crn, srednjeg sjaja. Glina svjetlocrvena, a neki su detalji izvedeni bijelom i žutom bojom. Modelacija likova dobra, crtež siguran.

Vis. 0,28 m, šir. dna 0,13 m, šir. oboda 0,17 m.

Apulski stil, prva pol. IV st. pr. n. e.

48. Inv. 1080

TABLA XIX, 1, 2

Pelike. Rub vodoravan, obod zaobljen. Drške rebraste. Postolje usko prstenasto. Površina je ukrašena: na vratu uskim pojasom s motivom jajnice, na jednoj strani, i s motivom pasjeg skoka, na drugoj.

Strana A — Na sredini stoji žena odjevena u hiton i plašt, koji se u bogatim naborima spušta niz lijevo rame. Kosa je skupljena u mrežu. Oko vrata ima ogrlicu. U desnoj ispruženoj ruci drži cistu. Okrenuta je ulijevo. Sa svake strane lika izvija se vitičasta voluta.

Strana B — Na sredini stoji nag muškarac. Lijevom rukom, preko koje je prebačen plašt, oslanja se na štap. Okrenut je udesno. Sa svake strane lika izvija se vitičasta voluta, a ispred njega u gornjem dijelu je stilizirana rozeta.

Firnis crn, jačeg sjaja, ali je mjestimice oštećen i otpada. Glina blijedoružičasta. Modelacija likova dobra, crtež siguran.

Vis. 0,17 m, šir. dna 0,09 m, šir. oboda 0,13 m.

Apulski stil, IV st. pr. n. e.

Anal. A. D. Trendall, APS str. 72, no. XXXVII, fig. 188.

49. Inv. 1072

TABLA XX, 1, 2

Pelike. Rub vodoravan, obod trakast. Drške rebraste. Postolje široko i profilirano. Cijela površina je ukrašena: na vratu polegnutom granom lovora, pri dnu pojasom meandra. U predjelu drški je velika palmeta s listovima i volutama.

Strana A — Desno sjedi na stijeni ženskoliki Eros s velikim ukrašenim krilima i visokom frizurom. Oko vrata ima ogrlicu a na rukama narukvice. Lijevom rukom

se oslanja na stijenu, a u ispruženoj desnici drži veliku fiale. Okrenut je ulijevo prema ženi u hitonu bez rukava. Njena je kosa vezana u punđu. U lijevoj ispruženoj ruci drži veliku lepezu, a u uzdignutoj desnici fiale. Okrenuta je udesno prema Erosu. Međuprostor je ispunjen stiliziranim rozetom, grančicom i previjenom vrpcom. Strana B — Dva muškarca odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Desni se oslanja desnicom na štap. Između njih je halteres.

Firnis zelenkasto-crnn, srednjeg sjaja, nejednako nanesen. Glina svjetlocrvena, a detalji su izvedeni bijelom, žutom i narandastom bojom. Modelacija likova dosta dobra, crtež sigurniji.

Vis. 0,34 m, šir. dna 0,13 m, šir. oboda 0,17 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

50. Inv. 1074

TABLA XX, 3, 4

Pelike. Rub vodoravan, obod trakast. Drške rebraste. Postolje široko i profilirano. Površina je ukrašena: na vratu polegnutom grančicom lovora, s jedne, i nizom stiliziranih rozeta, s druge strane, pri dnu širim pojasom meandra. U predjelu drški je palmeta sa volutama.

Strana A — Desno je nag muškarac s plaštem prebačenim preko obje ruke. Lijeva je spuštena a u desnoj drži veliku fiale. Glavu je zabacio ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu. Njena je kosa vezana u punđu. U lijevoj spuštenoj ruci drži stilizirani vijenac, a desnom dodiruje fiale koju drži muškarac. Okrenuta je udesno. Oba lika su u pokretu.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Između njih je sistrum i jedan halteres.

Firnis crn, srednjeg sjaja, nejednako nanesen. Glina ružičasta. Cijela dekoracija izvedena je shematski, bez preciznosti, likovi su zdepasti i neproporcionalni.

Vis. 0,36 m, šir. dna 0,14 m, šir. oboda 0,18 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

51. Inv. 1077

TABLA XXI, 1, 2

Pelike. Rub vodoravan, obod trakast. Drške rebraste. Postolje široko i profilirano. Površina je ukrašena: na vratu polegnutom grančicom lovora, pri dnu užim pojasom meandra. U predjelu drški su velike palmete s volutama.

Strana A — Desno stoji žena u podvezanom i bogato nabranom hitonu bez rukava. Kosa joj je skupljena u mrežu i ukrašena. Oko vrata ima ogrlicu a na rukama narukvice. U lijevoj ispruženoj ruci drži vijenac, a u desnoj veliku i ukrašenu fiale. Okrenuta je ulijevo prema nagom muškarcu, koji sjedi na savijenom plaštu. Njegova je kosa ukrašena vijencem i vrpcama. Desnom se rukom oslanja na sjedište, a u lijevoj ispruženoj drži veliku rascvjetanu granu. Okrenut je udesno prema ženi. Između njih je vrpca savinuta poput girlande, a međuprostor je ispunjen stiliziranim rozetama i vjenčićem.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Lijevi se oslanja desnicom na štap. Iznad njih su dva halteresa.

Firnis crn, jačeg sjaja, mjestimice otpada. Glina svjetlocrvena, a neki detalji izvedeni su bijelom i žutom bojom. Modelacija likova vrlo dobra, crtež siguran.

Vis. 0,30 m, šir. dna 0,12 m, šir. oboda 0,14 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

52. Inv. 1071

TABLA XXI, 3, 4

Pelike. Rub vodoravan, obod trakast i nakošen. Drške rebraste. Postolje široko i profilirano. Cijela površina je bogato ukrašena: na vratu polegnutom grančicom lovora, na jednoj strani, i nizom stiliziranih rozeta i točkica, na drugoj, pri dnu užim pojasom meandra. U predjelu drški je velika palmeta s listovima i volutama.

Strana A — Nag muškarac sjedi na bogato nabranom plaštu. Lijevom rukom se oslanja na sjedište, a u desnoj ispruženoj ima zrcalo. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu bez rukava. Kosa joj je vezana u punđu. Oko vrata ima ogrlicu a na rukama narukvice. U lijevoj ispruženoj ruci, preko koje je prebačen plašt, drži veliku fiale, a u spuštеноj desnoj stilizirani grozd. Okrenuta je udesno prema muškarcu. Međuprostor je ispunjen lovorovom grančicom, prozorčićem i savijenom vrpcom.

Strana B — Dva muškarca odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome, lijevi se oslanja desnicom na štap. Između njih je halteres.

Firnis sivkasto-crni, slabog sjaja, vrlo tanko nanesen. Glina svjetlocrvena, a detalji izvedeni bijelom, žutom i narandastom bojom. Modelacija likova dosta dobra, crtež sigurniji.

Vis. 0,33 m, šir. dna 0,12 m, šir. oboda 0,18 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

Anal. A. D. Trendall, *Vasi italioti ed etruschi a figure rosse*, 1955, fasc. II, t. XLV, e. V 33; h. Z 16.

53. Inv. 1078

TABLA XXII, 1, 2

Pelike. Rub horizontalan, obod nakošen, profiliran. Drške rebraste. Postolje široko i profilirano. Cijela je površina ukrašena: na vratu polegnutom grančicom lovora, pri dnu motivom pasjeg skoka. U predjelu drški su palmete i volute.

Strana A — Desno je nag muškarac s ukrasom u kosi i plaštem prebačenim preko lijeve ruke. U desnoj, ispruženoj, drži veliko zrcalo. Glavu je zabacio ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu bez rukava. Njena je kosa vezana u punđu i ukrašena. Oko vrata ima ogrlicu, a na rukama narukvice. U lijevoj ispruženoj ruci drži veliku situlu. Okrenuta je udesno prema muškarcu. Obje figure su u pokretu. Međuprostor je ispunjen rascvjetanim lovorovim grančicama i rozetama.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Između njih je sistrum.

Firnis crni, jačeg sjaja, nejednako nanesen. Glina svjetlocrvena, a neki su detalji izvedeni bijelom, žutom i narandastom bojom. Modelacija likova dobra, crtež siguran.

Vis. 0,33 m, šir. dna 0,13 m, šir. oboda 0,15 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

54. Inv. 1076

TABLA XXII, 3

Pelike. Rub nakošen, obod trakast. Drške rebraste. Postolje nedostaje. Površina je bogato ukrašena: na vratu polegnutom grančicom lovora, pri dnu je pojas s motivom pasjeg skoka. U predjelu drški su palmete i volute.

Strana A — Desno je nag muškarac s vijencem u kosi i s plaštem i štapom u lijevoj ruci. U desnoj, ispruženoj, drži veliki vijenac. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu bez rukava. Kosa joj je vezana u punđu i ukrašena. Oko vrata ima ogrlicu a na rukama narukvice. U lijevoj ispruženoj ruci drži veliku fiale, a u desnoj rascvjetanu lovorovu granu. U međuprostoru su grančice i jedna patera. Oba lika su u pokretu.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Firnis crni, srednjeg sjaja, mjestimice jače oštećen. Glina svjetlocrvena, a detalji su izvedeni žutom i bijelom bojom. Modelacija likova dobra ali dekorativni elementi nisu rađeni osobitom preciznošću.

Vis. 0,31 m, šir. dna —, šir. oboda 0,14 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

55. Inv. 1079

TABLA XXII, 4

Pelike. Rub razgrnut, obod zaobljen, profiliran. Drške rebraste. Postolje široko i profilirano. Površina je ukrašena: na vratu polegnutom grančicom lovora, pri dnu širim pojasom meandra. U predjelu drški je palmeta i volute.

Strana A — Desno je ženskoliki Eros s velikim ukrašenim krilima i visokom frizurom. U kosi ima ukras, oko vrata ogrlicu, na rukama narukvice. U lijevoj spuštеноj ruci drži vijenac, a u ispruženoj desnici velik ukrašen timpan. Okrenut je ulijevo prema ženi u hitonu bez rukava, koji je podvezan i lepršavo se spušta u bogatim naborima. Njena je kosa vezana u punđu i ukrašena. Oko vrata ima ogrlicu, a na rukama narukvice. U desnoj, spuštеноj ruci drži niz rozeta, a u uzdignutoj ljevici veliko zrcalo. Glavu je zbacila udesno prema Erosu. Oba lika su u pokretu. Međuprostor je ispunjen rozetama i rascvjetanom lovorovom grančicom.

Strana B — Dva muškarca, odjevena u himation, stoje jedan nasuprot drugome. Desni se oslanja desnicom na štap. Između njih je halteres.

Firnis zelenkasto-crni, srednjeg sjaja, mjestimice otpada. Glina svjetlocrvena, a neki su detalji izvedeni bijelom, žutom i ružičastom bojom. Modelacija likova dobra, ali dekorativni elementi nisu rađeni osobitom preciznošću.

Vis. 0,36 m, šir. dna 0,13 m, šir. oboda 0,18 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

56. Inv. 1070

TABLA XXIII, 1, 2

Pelike. Rub vodoravan, obod trakast. Drške rebraste. Postolje široko i profilirano. Cijela je površina ukrašena: na vratu stiliziranim rozetama i uskim pojasom jainice, na jednoj strani, a motivom pasjeg skoka, na drugoj, pri dnu širim pojasom meandra. U predjelu drški je palmeta sa stiliziranim listovima i volutama.

Strana A — Desno stoji nag muškarac ogrnut plaštem, koji se u naborima spušta niz obje ispružene ruke. U desnici drži grančicu, a ljevica mu je zabačena u stranu. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu i plaštu spuštenom niz obje ruke. Kosa joj je vezana u punđu i ukrašena. U ispruženoj desnici drži rascvjetani tirs, a u ljevici lepezu. Okrenuta je ulijevo prema fontani na visokom postolju, smještenoj u sredini vaze. Iznad fontane kao da lebdi malen lik Erosa sa velikim krilima i visokom ženskom frizurom. U spuštеноj lijevoj ruci drži vijenac, a u ispruženoj desnici male ljestvice — slabo vidljive. Međuprostor je ispunjen stiliziranim rozetom i krugom.

Strana B — Desno sjedi na stijeni nag muškarac s plaštem prebačenim preko bedara. U spuštеноj ljevici drži vijenac, a u ispruženoj desnici pticu. Okrenut je ulijevo prema ženi u dugom podvezanom hitonu bez rukava. Kosa joj je vezana u punđu i ukrašena. Iz ispružene lijeve ruke se spušta široka vrpca, a u desnoj drži veliku fiale. Okrenuta je udesno. Međuprostor je ispunjen stiliziranim rozetama i previnutom vrpcom.

Firnis crni, srednjeg sjaja, mjestimice otpada. Glina blijedožutkaste boje. Modelacija likova i dekorativni elementi izvedeni su površno.

Vis. 0,44 m, šir. dna 0,15 m, šir. oboda 0,18 m.

Apulski stil, IV st. pr. n. e.

57. Inv. 1075

TABLA XXIII, 3, 4

Pelike. Rub vodoravan, obod zadebljan i nakošen. Drške valjkaste. Nožica niska, tanjurasto proširena i profilirana. Površina je ukrašena: na vratu polegnutom grančicom lovora, s jedne strane, a nizom stiliziranih rozeta, s druge, pri dnu motivom pasjeg skoka. U predjelu drški je velika palmeta, stilizirani listovi i volute.

Strana A — Na sredini je lik žene, odjeven u podvezani hiton bez rukava, okrenut ulijevo. Kosa joj je vezana u punđu, a oko vrata ima ogrlicu. U desnoj ispruženoj

ruci drži veliku situ lu a u lijevoj stilizirani grozd. Međuprostor je ispunjen rozetom i previjenom vrpcom.

Strana B — Nag muškarac okrenut ulijevo, drži u lijevoj ruci plašt a u desnoj cistu. Međuprostor je ispunjen stiliziranim vijencem, prozorčićem i pilastrom. Oba lika su u pokretu.

Firnis crn, srednjeg sjaja, tanko i nejednako nanesen. Glina svjetlocrvena. Cijela dekoracija je izvedena shematski i bez preciznosti, likovi su zdepasti i neproporcionalni.

Vis. 0,31 m, šir. dna 0,12 m, šir. oboda 0,13 m.

Apulski stil, treća četvrtina IV st. pr. n. e.

1

2

3

4

2

1

1

2

3

4

